

Nazwa instytucji

Książnica Cieszyńska

Tytuł jednostki/Tytuł publikacji

"Kronika Suchej Górnej za rok 1964

Liczba stron oryginału

43

Liczba plików skanów

44

Liczba plików publikacji

44

Sygnatura/numer zespołu

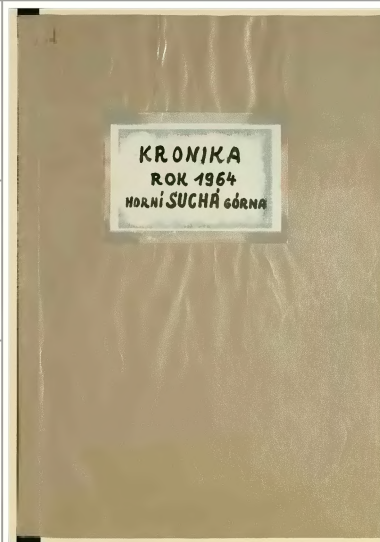
RS AKC III 01233

Data wydania oryginału

1964

Projekt/Sponsor digitalizacji

Dofinansowano ze środków WPR Kultura+

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

NARODOWY
INSTYTUT
AUDIOWIZUALNY

KULTURA+

Digitalizacja

KRONIKA
ROK 1964
HORNÍ SUCHÁ GÓRNA

RS AKE 1233

K R O N I K A

Suchej Górnej za rok 1964.

Rok 1964 był rokiem nowego etapu na drodze do dalszego rozwoju socjalistycznego budownictwa naszych miast i wsi - w tym i naszej gminy Suchej Górnej.

Rok 1964 był dziewiętnastym od zakończenia strasznej wojny a zarazem przygotowań do obchodów 20-lecia wyzwolenia naszej republiki, które przypadną na początek maja 1965 roku. Sucha Górna z dniem 3 maja wkroczyła w dwudziestolecie, które było nowym rozdziałem na kartach jej historii, na których wypisana jest praca i trud mieszkańców Suchej Górnej, bo w nich zawarta jest cała treść przemian w dziedzinie gospodarczej, społeczno-politycznej i kulturalno-oświatowej jakie dokonały się w Suchej Górnej.

Rok 1964 był pierwszym rokiem siedmioletniego planu gospodarki narodowej na lata 1964 - 1970.

Rok 1964 był rokiem ważnych wydarzeń na arenie międzynarodowej - w naszym kraju i w naszej wiosce Suchej Górnej. Był to rok dalszych, bynajmniej niełatwych wysiłków, dalszych trudów, zmagañ, ale rok owocnych plonów, rok w którym zebraliśmy wiele doświadczeń w naszej upartej pracy, pokojowego wytrwałego budownictwa.

Wytyczony plan działania (Akční plán) miejscowej Rady Narodowej w Suchej Górnej jako też jednolity plan kulturalno-oświatowy opracowany na podstawie danych, nakładały na organizację Frontu Narodowego i na każdego obywatela odpowiedzialność za wyniki na wszystkich odcinkach naszej działalności zgodnie z nakreślonym planem pracy.

S U C H A G Ó R N A i j e j o b y w a t e l e w 1964 r o k u.

Sucha Górna należy pod względem zaludnienia do wsi gigantów. Przemysł i jego zapotrzebowanie na siły robocze sprawia, że fluktuacja mieszkańców jest z roku na rok coraz większa. Odnosi się to nie tylko do przejściowo pracujących brygadników ale i stałych jej mieszkańców.

Poza wybudowaniem dwóch osiedli fińskich domków Sucha Górna do 1964 r. nie posiada żadnych innych większych osiedli. To też młode małżeństwa wyprowadzają się do nowoczesnych miast - Hawierzowa i Raju, gdzie mieszkania odpowiadają standartowi światowemu.

Sucha Górna liczyła końcem roku 998 budynków mieszkalnych. W budowie było 13 domów i po ukończeniu niektórych z nich Sucha w roku jubileuszowym osiągnie 1000 numerów. W dniu 31 grudnia 1963 roku mieszkało tu 4962 stałych mieszkańców; z tego mężczyzn 2397 i 2565 kobiet. W ciągu roku 1964 przyprowadziło się do Suchej G. 250 osób - 137 mężczyzn i 113 kobiet. Wyprowadziło zaś 282 osoby z tego 141 mężczyzn i 141 kobiet.

W 1964 narodziło się 36 chłopców i 36 dziewczynek. Razem 72 dzieci. Uroczystych zapisów w poczet obywateli naszej wioski przeprowadzono 26.

Do stanu małżeńskiego wstąpiły 42 pary. Ceremonii ślubów dokonuje się już od 1962 r. w sali ślubów w Domie Kultury.

Mieliśmy w gminie dwie rzadkie uroczystości powtórzenia ślubów. A to: Dnia 1 lutego obchodzili "Diamantowe Gody - 60 lat współżycia małżeńskiego Szczepan i Barbara Cyganowie, zamieszkali w Pensyjnych Domach nr.411. Jubilaci mimo podeszłego wieku cieszą się dobrym zdrowiem. Szczepan Cygan ur. 1878 r. ma za sobą 40 lat pracy zawodowej w tym 33 lata jako woźnica na kopalni Franciszek dziś Gottwald w Suchej Górnej. Małżonkom jubilatów złożyli serdeczne gratulacje i upominki przedstawiciele M N V i organizacji społecznych.

Dnia 30 czerwca złote gody obchodzili Maria i Józef Wale z Pasiek nr 374. Małżonkowie zawarli związek małżeński w roku 1914. Mieszkają w Suchej Górnej od urodzenia i należą do wzorowych i szanowanych obywateli naszej wioski. Józef Wala urodził się w 1891 r. a jego małżonka Maria w 1892 r. Józef Wala z zawodu górnik przepracował na szybie Hoheneggera dziś 1 Maja 40 lat.

Stan obywateli Suchej Górnej z dniem 31 grudnia 1964 roku wynosił 4949 osób z tego 2405 mężczyzn i 2544 kobiet.

Przejściowo zamieszkałych t.z. "brygadników" ma Sucha Górna cca 4000 osób. Dokładnej liczby nie można podać bo cyfry te ulegają stałym wachaniom. Robotnicy ci rekrutują się z całej republi-

ki z przewagą Słowaków. Jest jeszcze kilkadziesiąt robotników z Polski z województwa krakowskiego, pracujących w V O K D.

W roku 1964 umarło w naszej gminie 53 osoby; w tym 24 obywatele i 29 obywaterek. Podkreślić należy, że były to osoby starsze powyżej 20 lat. Między nimi dwie kobiety 93-letnie: Anna Suchankowa z domu nr 229 i Weronika Holajnowa z domu nr 319 z Pasiek. Lepsze odżywianie, higiena i lepsza opieka lekarska sprawiły, że śmiertelność wśród dzieci zmalała do ^{22% na 1000} ~~22%~~. Nawet w 1964 roku zniwelowano na cmentarzu parcelę przeznaczoną do grzebania dzieci.

W 1964 roku odprowadziliśmy na miejsce wiecznego spoczynku trzech obywateli, którzy swoją pracą społeczną zasłużyli na trwałą pamięć. Byli to: Jan Guziur emerytowany ślusarz dołowy kopalni "Mir" w Karwinie, viceprezes SPB w Suchej Górnej, ofiarny pracownik społeczny lubiany i szanowany wśród obywateli. Zasłużony przy budowie Strażnicy Pożarnej, Boiska sportowego. Był jednym z pierwszych więźniów obozu koncentracyjnego w Guzen z Suchej Górnej. Żył niespełna 60 lat. Pogrzeb przy olbrzymim udziale publiczności odbył się dnia 2 lutego 1964 r.

Dnia 21 lipca zmarł w Českým Těšíně ob. Emil Mihorčík członek Rady MNV. Pracował w Komisijsi inwestycyjnej (Komise pro výstavbu). od kilku lat ku zadowoleniu obywateli. Pożegnanie zmarłego odbyło się przed budynkiem M N V. Pogrzeb odbył się w krematorium w Ostrawie.

Drugi członek Rady Jindřich Diviš z Suchej Górnej, nr 684 zmarł nagle na zawał serca w Stonawie N.Świat dnia 30.12.1964 r. Pogrzeb jego odbył się przy bardzo licznym udziale obywateli na miejscowym cmentarzu komunalnym. Zmarły pracował od dłuższego czasu jako aktywista Komisji socjalnej opieki a od ostatnich wyborów zasiadał jako członek w Miejscowej Radzie Narodowej.

Wchodzimy w XX - lecie wyzwolenia republiki jako państwo socjalistyczne. Nie ma już w Suchej Górnej dziedziny życia, która nie zaznaczyłaby się postępem.

Od zakończenia wojny, kiedy w spadku po hitlerowskim okupancie odziedziczyliśmy okropne zaniedbania a nawet zniszczenia, gmina Sucha Górna zmieniła swe oblicze, unowocześniła się, przemysł został rozbudowany, z małej kopalni Franciszek powstała kopalnia gigant, która otrzymała imię Prez. Gottwald, cegielnia powiększona i unowocześniona, przy której powstała nowa fabryka paneli dla bu-

downictwa mieszkaniowego nowych miast i osiedli. Ludzie pracując w licznych organizacjach Frontu Narodowego stali się świadomymi członkami państwa socjalistycznego. Ci ludzie przyczynili się do tego, że żyjemy dziś lepiej, mieszkamy wygodniej, że podniosła się u nas kultura społeczna i materialna i wiele i innych postulatów, które zostały w dwudziestolecu zrealizowane. W okresie dwudziestolecia ilość domów w Suchej Górnej się podwoiła jak również ich mieszkańców. Również estetyka i higiena mieszkaniowa zmieniły się bardzo. Różnice w stosunku do lat przedwojennych są olbrzymie. Co za kolosalne zmiany. Budynków przybyło do końca 1964 roku o 487 więcej. Współczesność wciska się drzwiami i oknami. Komfort mieszkania współczesnego podkreślają lekkie meble, radio, telewizor, adapter gramofonowy, lodówki, łazienki, centralne ogrzewanie i t.p. akcesoria. Trzy czy czteropokojowe mieszkania nie są w Suchej Górnej żadną rzadkością. Z rozwojem produkcji przemysłowej a nawet po części i rolnej nastąpił i wzrost dochodów naszego obywatelstwa. Wyrazem tego jest fakt, że oprócz wiele dziesiątek samochodów, motocykli mamy w Suchej Górnej z końcem 1964 roku 916 telewizorów i 1483 radioodbiorników.

C z y n y s p o ł e c z n e o b y w a t e l i w r o k u 1 9 6 4 .

Mieszkańcy Suchej Górnej na ogół chętnie uczestniczą w czynach społecznych, choć niestety, nie brak i opornych. Ci ostatni to przeważnie ludzie młodzi. Ludziom tym jest jeszcze brak świadomości potrzeby społecznego działania. Ale tych jest stosunkowo niewielu. wspomnieć należy o naszych emerytach, których Sucha Górna posiada cca 1000 osób. Ci starzy już wiekiem obywatele włączają się chętnie w tok spraw, którym patronuje nasza partia. Zostało to nawet b.r. podkreślone przez władze powiatowe. Naogół stwierdzić trzeba że bardzo wielu ludzi wykazała wielką ofiarność i zrozumienie dla spraw publicznych. Wszczegółności młodzi strażacy tacy jak Kurzeja Jan, Feber Władek należą pod tym względem do przodujących. Właśnie tej ofiarności obywateli naszej gminy i harmonijnej współpracy różnych organizacji zawdzięczać należy dużo naszych osiągnięć, które niejednokrotnie trudno obliczyć na metry, czy nawet na korony.

W współzawodnictwie o tytuł "Vzorna obec 1964" i dla uczczenia 20-lecia wyzwolenia ČSRS podjęto w ramach ogólnogminnego zobowią-

zania 39 akcji na odcinku upiększenia i uporządkowania gminy. Tytułem inwestycji zaplanowano 5 akcji a to: budowa wodociągu na Kontach, budowa basenu wodnego na Podołkowicach, budowa magazynu na Stadionie Juliusza Fučíka, urządzenie boiska przy nowej czeskiej szkole i rozszerzenie dotychczasowego Parku Bohaterów w kierunku ku boisku sportowemu. Wartość wszystkich 39 czynów społecznych obliczono na 1.419,660 Kčs z tego na akcje inwestycyjne 143.000 Kčs. Liczono, że ogólnie będzie przepracowane 84.900 godz. brygadniczych. W całości jednak plan był wysoko przekroczony. Z wymienionych inwestycji 4 były w całości zrealizowane. Rozbudowa Parku Bohaterów obliczona jest na kilka lat i będzie dalej kontynuowana w 1965 roku. Ogółem wartość urzeczywistnionych czynów inwestycyjnych akcji "Z" wyniosła 211.385 Kčs.

Zreszty 34 czynów społecznych - 30 było zrealizowane o wartości 2.178,417 Kčs. 3 akcje "Z" były zapoczątkowane lecz nie dokończone. A mianowicie: budowa boiska dla dzieci w Chroście, budowa boiska dla dzieci pomiędzy fińskimi domkami na Krzystkówce, i uporządkowanie terenu koło gminnych domów mieszkalnych w Chroście.

Nie rozpoczęto budowy planowanej strzelnicy małokalibrowej na Stadionie Juliusza Fučíka z powodu sprzeciwu Svazarnu ze względów bezpieczeństwa.

Podkreślić należy, że wielki podział w realizacji tych wartościowych czynów społecznych ma kop. Prez. Gottwald, która przeprowadziła sześć akcji wartości 2 milionów Kčs.

W całości było przepracowane w roku 1964 w akcji "Z" 127.512 godzin brygadniczych.

R o k 1964 był rokiem startowym do obchodów XX-l e c i a wyzwolenia naszego państwa z pod okupacji hitlerowskiej. Do tych uroczystości przygotowywali się górnosuszanie wzmożoną aktywnością społeczną. Najlepszym tego dowodem jest fakt podjęcia do końca 1965 roku przez obywateli zrzeszonych w organizacjach Frontu Narodowego zobowiązania odpracowania 49.095 godz. brygadniczych w 71 czynach społecznych, których wartość ogólna wyniesie 3 miliony 98 tysięcy Kčs.

Pięknym czynem pochwalić się mogli mieszkańcy najpiękniejszej części naszej gminy "Kont" - zbudowali w czynie społecznym wodo-

ciąg do swoich domów, którego koszt wyniósł cca 75.000 Kčs. M R N poparła tą inwestycję finansowo, przeznaczając na zakupno rurek do budowy "nitki" wodnej 60.000 Kčs. Obywatele zaś ofiarowali 2538 godzin na wykopanie przez nierówny teren 500 m bieżących rowu dla wodociągu co równa się wartości 15.000 Kčs. Całej akcji przewodził komitet pod przewodnictwem ob. Karola Bystronia, Władysława Wojaczka jako skarbnika i Alojzego Mrowca jako członka komitetu.

W roku bieżącym strażacy górnosuscy "Pożarni Ochrany" wykonali szereg prac społecznych; między innymi zbudowali basen wodny na potoczku będącym dopływem Suszanki na Kontach-Podołkowicach oraz tor ślizgawkowy na boisku sportowym przy kościele, który przeznaczono dla młodzieży szkolnej. Lodowisko przy mroźnej pogodzie roiło się od naszych najmłodszych obywateli, którzy z wielką radością ślizgali i grali w hokej czasem przy dźwiękach muzyki mechanicznej i gorącej herbacie, o które to rzeczy postarali się również ofiarni strażacy.

Basen zbudowany w czynie społecznym przez strażaków przy pomocy obywateli Kont, przeznaczony jest przede wszystkim jako zbiornik wodny do gaszenia pożaru w tej części gminy, ale może też być wykorzystany jako basen kąpielowy w upalne dni lata przez młodzież mieszkającą na Kontach i Podołkowicach.

Pod patronatem S P B rozpoczęto budowę nowego Parku w ramach czynu społecznego, na który organizacje Frontu Narodowego zadeklarowały tysiące godzin brygadniczych. Plan budowy parku obliczony jest na kilka lat i przewiduje Park o długości cca 4000 m i 200 m szerokości. Zlokalizowany będzie w Dolinie Suszanki od "Szczyrkule" aż do "Chrostu". W Parku projektuje się zbudowanie letniego kina, boisko sportowe i plac dziecięcy. Aby to zrealizować trzeba przeprowadzić regulację "Suszanki", teren zniwelować i posadzić tysiące drzew i krzewów.

Tego roku rozpoczęto już częściowo równać teren przed "Czerwoną Szkołą". Boisko sportowe, które zostanie zaadaptowane dla Parku, służy nadal do gier i gimnastyki naszym szkołom. Na nim to członkowie Pożarni ochrony zbudowali w akcji " Z " tymczasowy tor ślizgawkowy, z którego działwa już na przełomie roku 1964-65 korzystała.

Dalszą inwestycją roku 1964 było oddanie do użytku młodzieży szkolnej z okazji "Dnia Dziecka" pracowni biologicznej i szklarni przy nowej czeskiej szkole, gdzie rodzice dzieci odpracowali wiele setek godzin, przyczyniając się do realizacji tak potrzebnych pomocy naukowych. To samo dotyczy porządkowania boiska sportowego przy tejże szkole. Wartość całego dzieła wyniosła 75.000 Kčs.

Piątą inwestycją była budowa magazynu dla sprzętu sportowego Tělocvičnéj Jednoty Baník", który sportowcy zbudowali w ramach akcji społecznej, ofiarując również *wiele* godzin pracy dobrowolnej.

Górnosuszanie mogą się więc pochlubić wzmożoną aktywnością społeczną szczególnie członkowie Straży Pożarnej, członkowie Polskiego Związku Kult.-Oświat., Banika, S R P S obu szkół i obywatele Komitetów obywatelskich obwodu 5 i 6. Stwierdzić jednak trzeba, że ochota do czynów społecznych nie stała się dotąd powszechna. Nie ogarnęła wszystkich mogących pomóc obywateli.

G o s p o d a r k a r o l n a 1 9 6 4 r o k u .

Dalszym postępowaniem w rozwoju gospodarki rolnej jest wprowadzenie w roku 1964 jednolitych norm, co przyczyniło się do sprawiedliwszego wynagrodzenia pracowników rolnictwa niż to miało miejsce dotychczas. W środę 18 marca odbyła się w Domie Kultury kop. Prez. Gottwald powiatowa konferencja ekonomiczna, na której poruszono wiele problemów i ważnych spraw związanych z produkcją rolnictwa oraz wysunięto wiele wniosków i poruszono wiele spraw dotyczących naszego rolnictwa i jego coraz większego zmechanizowania.

Planowa gospodarka wymaga również i od Suchej Górnej zwiększenie produkcji rolnej, chociaż u nas na skutek rozbudowy przemysłu i szkód górniczych ziemi rolnej ubywa.

Największym posiadaczem ziemi ornej w Suchej Górnej po komasacji gruntów jest Państw.Gosp.Rol. czyli Rekultivace n.p. Orlová.

Drobnymi posiadaczami gruntów było jeszcze w Suchej Górnej w roku 1964. - 457. A mianowicie:

23	posiadaczy	od 0.50 - 2-	ha	razem	17.5	ha
126	- " -	od 0.30 - 0.50	- " -	50.2	ha	
308	- " -	od 0.10 - 0.30	- " -	57.3	ha	
					SSa 125--	ha

Z ogólnej sumy 125 ha jest ziemi ornej tylko 80 ha w sektorze prywatnym. W roku 1954 było jeszcze 257 ha ornej ziemi w rękach prywatnych właścicieli.

Plan dostawy produktów rolnych w roku 1964 wynosił:

	Plan dostawy.	Speknlono.
Mięso	4.500 kg	8.459 kg
mleko	25.000 lt.	25.425 lt
jajka	35.000 szt.	30.136 szt.
zboże	1.000 kg	1.000 kg
ziemniaki	500 kg	810 kg

Ostatni spis zwierząt gospodarczych z dnia 30 czerwca 1964 roku wykazał, że w prywatnym sektorze mamy jeszcze:

Kur	4.002 szt.
Kozy	164 szt.
Owce	26 szt.
Krowy	36 szt.
Świń	180 szt.
koni	4 szt. w sektorze socjalist.

W porównaniu z rokiem 1954 t.j. z przed 10-laty mamy:

Kur	więcej o 2262 szt.
Kóz	mniej o 151 szt.
Owce	mniej o 18 szt.
Krów	mniej o 106 szt.
Świń	mniej o 110 szt.
Koni	mniej o 24 szt.

Domowy ubój świń w roku 1964 wynosił 207 sztuk. Z domowego uboju nie muszą już gospodarze oddawać kontygentu smalcu jak to było jeszcze do niedawna. Obowiązek ten dotyczy jedynie oddawania kruponów.

Gospodarka rolna szczególnie uspołeczniona została unowocześniona i w najwyższym stopniu zmechanizowana. Plan produkcji rolniczej na farmie P G R był opracowany przez Rekultywacyjny Ośrodek Narodni Podnik Orłowa. W trosce o rozwój miejscowego rolnictwa i jego produkcji, w myśl wytycznych organizacji i kierownictwa gospodarką

rolniczą - udzielały pojedyncze organizacje F.N. pomoc w czasie żniw przy omłocie zboża i sprzęcie ziemniaków i buraków.

Żniwa tego roku rozpoczęły się już 20 lipca i zostały w przeciągu 3 tygodni ukończone dzięki sprzyjającym warunkom atmosferycznym. Przy omłocie zboża pomogły brygady VO KSC, PZKO, Związek Myśliwych i inne, dzięki czemu żniwa w raz z omłotem ukończono w terminie.

Farma PGR buduje nowe zabudowania gospodarcze na Podołkowicach na gruncie b.rolnika Słonki i Pasza. Oficjalna nazwa nowego dworu jest: "Náhradní zemědělský závod Paszówka". Według harmonogramu przeprowadzka do nowej farmy miała być już w roku 1964. Tymczasem jak to niestety często bywa w budownictwie, terminu nie dotrzymano i nowy termin ukończenia pomieszczenia dla trzody chlewnej (vepřín) wyznaczono na dzień 1.7. 1965 roku.

Po zakończeniu budowy nowa farma będzie posiadała obory dla 174 krów. Chlewy dla pomieszczenia 2000 sztuk świń. Osobne pomieszczenie dla 25 prośnych macior. (porodnice).

Cały nakład budowy kosztować będzie 7 milionów 156 tysięcy Kčs.

Ku uczczeniu 20-lecia ČSRS podjęły organizacje masowe naszej gminy w ramach swoich zobowiązań przepracować 6.660 godzin brygadniczych na majątku Rekultywacyjnym.

Rok 1964 był rokiem bogatych plonów. Szczególnie obrodziły ziemniaki, których było poddostatkem i cena ich wahała się od 70 do 80 Kčs za q zależnie od jakości. Specjalny gatunek kosztował nawet 90 Kčs za q. Zboża również osiągnęły dobre zbiory. To samo można powiedzieć o urodzaju owoców. Jabłek i gruszek było w bród, jedynie śliwek było mało w porównaniu do lat poprzednich. Najwięcej jednak obrodziły czereśnie. Cena jabłek krajowych wahała się od 3 do 5 Kčs zależnie od gatunku. Zagranicznych od 5 - 8 Kčs.

Na marginesie gospodarki rolniczej w naszej gminie trzeba zaznaczyć że obok niewątpliwych sukcesów mamy jeszcze bardzo wiele braków, dotyczy to przede wszystkim gospodarki uspołecznionej, gdzie widzimy wiele marnotrawstwa, i tu trzeba także zwiększyć troskę o mienie społeczne.

R o k 1 9 6 4

n a k o p a l n i P r e z. G o t t w a l d.

O Suchej Górnej można powiedzieć że żyje z węgla. 70% jej nie-

szkanców zatrudnionych jest w przemyśle węglowym nie tylko na kopalni Prez. Gottwald i kopalni Sucha-Stonawa, która od nowego roku 1964 otrzymała nazwę "Kopalnia 9 Maja", ale również w Dolnej Suchej, Karwinie i Stonawie.

Kopalnia w Suchej Górnej należała w roku 1964 do przodujących w Z O K . Już z nowym rokiem górnicy tej kopalni podjęli zobowiązanie, że wydobędą w ciągu roku 1964 nadwyżkowo 30.000 ton węgla a w pracach przygotowawczych t.j. w pędzeniu chodników o 700 metrów bieżących więcej. Nadwyżkę tę górnicy spełnili końcem października wydobywaniem 30.160 ton ponad plan a w pracach przygotowawczych 903 m.b. chodników. Sukces jest tym większy, że górnicy osiągnięcie tych wyników dopięli przy 5 dniowym tygodniu pracy. Ile jednak było trzeba z ich strony ofiarnej pracy świadczy to, że musieli pokonać wiele przeszkód, których przyczyną było niepowodzenie w nowootwartych ścianach 29 pokładu gdzie pracowały kolektywy tow. Konopki i Čechala. Niepowodzenia były tak wielkie, że w miesiącach lutym, marcu i kwietniu kopalnia Prez. Gottwald była niejednokrotnie na szarym końcu w tabeli kopalni całego OKR. Znajduje to potwierdzenie w międzykopalnianym współzawodnictwie D u k l a - G o t t w a l d - 9 M a j a , w którym kopalnia Gottwald w pierwszym półroczu 1964 r. była cztery razy na 3 miejscu a tylko dwa razy na drugim. Jeszcze w kwietniu Gottwald miał 7700 ton manka.

Pokonanie niepowodzeń nastąpiło w maju i czerwcu. Górnikom nie tylko udało się zmazać manko ale uzyskać jeszcze za pierwsze półrocze czerwony proporzec (rudýprapor) ministerstwa paliw i energetyki.

W drugim półroczu sytuacja wydobywcza zlepszała się z miesiąca na miesiąc tak, że wyrównano wszystkie zobowiązania a całokopalniane wydobyte według planu osiągnięto już 9 grudnia na popołudniowej zmianie.

Obrazem pomyślnej sytuacji wydobywczej na kopalni były czołowe miejsca uzyskane w różnego rodzajach współzawodnictwach. W Październiku górnicy uzyskali proporzec Powiatowego Związku Zawodowego Górników w Karwinie jako najlepsze przedsiębiorstwo okręgu karwińskiego.

Trzy razy kopalnia uzyskała pierwsze miejsce w międzyzakładowym współzawodnictwie, raz drugie i tylko raz trzecie. W trzecim ćwierć-

roczu 1964 została kopalnia wytypowana przez SOKD jako najlepsze przedsiębiorstwo w współzawodnictwie Górniczego Roku 1964/65.

W październiku i listopadzie kopalnia wysoko przekraczała zadania wyływające z współzawodnictwa SOKD, którego głównym celem było wydobyć w obu miesiącach najmniej 3000 ton ponad plan.

W pracach przygotowawczych przy skróconym tygodniu pracy osiągnięto większość "parametrów" już w roku 1964.

Osiągnięto 10 milionów oszczędności przez obniżenie własnych kosztów produkcji.

Najlepszym zespołem ścianowym kopalni był kolektyw młodzieżowców (Svazaku). Przez trzy kwartały trzymał dzielnie zwycięski porzecz OV CSM w Karwinie a przez jeden kwartał miał u siebie porzecz KV CSM Ostrawa.

Podkreślić należy także sukces uczniowskiego rewiru pod przewodnictwem tow Homoly, który swoje zadania wydobywcze spełnił na 114.5% a nakopał nad plan 7207 ton. Uczniowski rewir zyskał w jednym ćwierćroczu sztandar SOKD jako najlepszy kolektyw uczniowski.

Drugie miejsce zajął kolektyw tow. Halaty, który spełnił zadanie na 105.2% i wydobył 17.144 ton węgla ponad plan.

Trzecie miejsce obsadziła kombajnowa załoga Józefa Janasa, przez spełnienie zadania na 105.4 % i ponadplanowym wydobyciem 13.089 ton węgla.

Całorocznym spełnieniem zadania i wydobyciem ponad plan odznaczyły się załogi: Františka Kocourka, Pryšnáka, Ludwika Sikory. Naturalnie, że były i kolektywy, które nie spełniły wyznaczonego zadania.

Pocieszającym objawem na kopalni Prez. Gottwald było to, że pomimo początkowych niepowodzeń a potem sukcesów, kopalnia znacznie obniżyła urazowość załogi, co jest jednym z punktów spółzawodnicztwa o sztandar Prez. Gottwalda.

Najlepszym chodnikowcem był kolektyw Hrušký, pracował bez bumelek, bez urazów, osiągając wysokiego metrażu i przeciętnego dziennego postępu w przodku oraz systematycznie przekraczał plan metrażu i normy.

Całoroczny plan kopalni Prez. Gottwald został spełniony na 118 % dlatego, że wydobyto tu w całości 119.624 ton węgla ponad plan.

Do wielkich osiągnięć górnosuskiej kopalni Prez. Gottwald zaliczyć należy sukces jaki racjonalizatorzy tej kopalni osiągnęli na

pokazie tworców i wynalazców z 13 kopalń Z O K w Ostrawie na "Czarnej Łące" we wrześniu b.r. Pokazali oni własnej konstrukcji hydrauliczny wyrównywacz łopatek pancernych przy dołowych transporterach stalowych. Wynalazcą i konstruktorem był górnuszan Stanisław Gągola.

Do rzędu niepoślednich racjonalizatorów tej kopalni zaliczyć należy równocześnie i zespół młodych wynalazców, którzy w ramach całopañstwowej akcji młodych techników z szeregów Č S M "Zelena Marsu" zyskali pierwsze miejsce w okręgu. Podali oni w pierwszym etapie M a r s u 54 różnych projektów ulepszeń, które według obliczeń mogą przynieść 3 miliony Kčs oszczędności. Na czele młodzieżowego kolektywu racjonalizatorów stoi inż. Karol Chodura, inż. Józef Woźnica i jeden z najlepszych wynalazców całego rewiru ślusarz Ladislav Bachorik. =

P r a c a k u l t . - o ś w i a t . w S u c h e j G ó r n e j . w r o k u 1 9 6 4 .

Oczy społeczeństwa naszego interesującego się rozwojem kultury i oświaty w Suchej Górnej, zwrócone były przede wszystkim na działalność organizacji i związków oraz na te czynniki, które kierowały tym ruchem.

W roku 1964 w Suchej Górnej życie kulturalne przebiegało pod hasłem licznych przedsięwzięć kult. - oświat. realizowanych przez organizacje Frontu Narodowego według jednolitego planu opracowanego przez Komisję Szkolną i oświatową przy M R N , która jest organem kierowniczym całej pracy kulturalnej w gminie.

Wszechstronna realizacja planu była w zasadzie przeprowadzona mimo, że nie wszystkie organizacje Frontu Nar. jednakowo spełniły swoje zadanie.

Kultura obywateli w Suchej Górnej jest bez porównania o wiele wyższa niż przed wojną, dlatego też i wymagania są wyższe a tym samym i poziom artystyczny widowisk musiał być sprawdzianem postępu i dobrej roboty. Mimo wszystko stwierdzić trzeba, że udział obywateli na wszystkich tych imprezach był mniej niż średni i o wiele mniejszy niżby zliczebności naszej gminy należałoby się spodziewać. Powodem tego (należy to zanotować) jest wielkie wygodnictwo naszych ludzi, którzy wolą spokojnie siedzieć w fotelach i oglądać programy telewizji, - które nie zawsze są na poziomie a czasem wprost nudne i banalne.

Telewizorów mamy w Suchej Górnej 916. Prawie na każdym domu jest antena telewizyjna, a licząc 4 członków na rodzinę to wypada 1 telewizor na 1.4 rodziny.

Wielkie znaczenie w szerzeniu kultury w dzisiejszych czasach ma prasa. Nie ma już dziś obywatela w Suchej Górnej, któryby nie czytał jakiejś gazety. Sam urząd pocztowy rozsyła codziennie obywatelom 1694 dzienników i 772 różnorodnych czasopism tygodniowo. Radio-odbiorników mamy w gminie 1483.

Dominującą rolę w szerzeniu kultury i oświaty pełni jednak Biblioteka Ludowa, która posiadała z dniem 31 grudnia 1964 roku 6.515 czeskich i 3291 polskich książek. Biblioteka otwarta była dla czeskiego oddziału 3 razy a dla polskiego oddziału 2 razy tygodniowo po 3 godziny.

W ciągu roku 1964 wypożyczono ⁷⁷³27.704 książek; z tego czeskich 17.704 i 10069 polskich książek.

Naukowej literatury pożyczono w całości 3059 t.j. 11 % z ogólnej liczby wypożyczeń - w porównaniu z rokiem 1963 o 2.2 % mniej. Dla porównania - całopństwowa norma jest u dorosłych 20% u młodzieży 12% z ogólnej sumy wypożyczeń.

Ogólne wypożyczenie wynosiło w 1964 r. w % u:

literatury naukowej dla dorosłych	10.85 %
literatury pięknej dla dorosłych	44.55 %
literatury naukowej dla młodzieży	3.36 %
literatury pięknej dla młodzieży	41.24 %

Wypożyczeń na jednego obywatela przypadło w roku 1964. 5.44 książki. Zśród 27 bibliotek ludowych w powiecie karwińskim umieszciliśmy się na 3 miejscu za Nowym Boguminem i Českým Těšínem.

W pracy z książką urządziła biblioteka 30 akcji t.j. 16 czeskich i 14 polskich.

Dobrze prosperująca biblioteka ludowa mimo trudności lokalowych, które nie odpowiadają wymaganiom dzisiejszej doby, została przez powiat wytypowana na rok 1965 na szczeblu krajowym do tytułu "Vzor-na Knihovna".

Biblioteka od kilku lat domaga się nowego dostojniejszego lokalu, godnego książki i jej wielkiego znaczenia w społeczeństwie socjalistycznym. Jak na razie nie ma widoków na poprawę w tym kierunku.

Największe i najdogodniejsze możliwości szerzenia kultury ma

Klub Zakładowy kop. Prez. Gottwald, który nie tylko że ma wielką finansową pomoc kopalni, ale dysponuje wspaniałym nowoczesnym Domem Kultury. W Domie Kultury ma siedzibę Jednolity Ośrodek Kultury, (JOK) który koordynuje całą pracę kulturalno oświatową w obrębie swojego ośrodka.

Klub Zakładowy i organizacje Frontu Narodowego zorganizowały w 1964 roku 16 różnych prelekcji przy udziale 294 słuchaczy i 1 cykl złożony z 3 odczytów, który absolwowało 15 osób. Różnorodnych Kółek zainteresowań charakteru artystycznego jak n.p. teatralne, lalkarskie, muzyczne, chóralne, fotoamatorskie, fotofilmowe, taneczne, sztuk plastycznych i t.p. mieliśmy 23. Zespoły te skupiały 459 amatorów i wystąpiły na pokazach publicznych 438 razy.

Urządzono 4 kursy wychowania praktycznego, 10 lekcji wychowania muzycznego, 2 kursy tańców towarzyskich, 1 kurs operatorów filmowych i 4 kursy rytmiki; razem 21 kursów z udziałem 478 kursistów. Poza tym działały 2 kolektywy po 5 członków wizualnej propagandy (nazorná agitace) i 1 zespół do spraw obywatelskich, (sbor pro občánské záležitosti) złożony z 8 członków.

Urządzono 12 przedstawień i 8 wieczorków estradowych przy udziale 8.989 widzów. Program tych przedstawień i wieczorków wypełniły zawodowe zespoły jak n.p. Tešinské Divádlo scena czeska i polska.

Zabaw tanecznych zorganizowano w ciągu roku 45 oraz 14 Bali, na których było 10.999 gości. Różnych innych akcji kulturalno oświatowych i społecznych zorganizowano 25, w których brało udział 7.326 osób.

Nie bez znaczenia były wystawy książek organizowane przez bibliotekę ludową oddział polski, który w szkole, w bibliotece i Domie Robotniczym na 4 wystawach pokazał i rozsprzedał najnowsze wydawnictwa książkowe. W tych wystawach uczestniczyło 907 osób.

Oddział czeski biblioteki wystawia co tydzień w czasie wypożyczania kilkanaście najnowszych książek do rozsprzedaży i sprzedaje co kwartał książek za około tysiąc Kčs. Zaś Klub Zakładowy w Domie Kultury urządził 3 wystawy prac plastycznych i fotoamatorskich. Wystawy te zwiedziło 693 osoby.

W 1964 roku było w Suchej Górnej różnych kulturalno-oświatowych imprez 131 a brało w nich udział 28.864 obywateli. W porównaniu z rokiem 1960 to było o 17 akcji więcej ale udział w nich obywateli był mniejszy o 2.136 osób.

Sucha Górna posiada 2 kina. Jednym zarządza Zawodni Klub i jest umieszczone w starym Domie Kultury. Wyświetla dla brygadników i uczniów kopalni nawet i w godzinach dopołudniowych.

Drugie kino jest pod zarządem M R N. Odwiedzane jest przeważnie przez młodzież. Na ogół frekwencja jest słaba. Stało się nawet i to, że podczas wyświetlania filmów charakteru politycznego widzowie odchodzili z przedstawienia - w większości brygadnicy.

Kino zorganizowało ogółem 556 przedstawień. Plan przewidywał tylko 550 seansów. Przedstawienia oglądało 61.773 widzów. Plan obliczono na 50.000 odwiedzin. Dochód wynosił 190.891 Kčs wobec 140.000 Kčs planowanych.

Znaczenie kina na życie kulturalne w Suchej Górnej musimy oceniać jego rozrostem, jego zasięgiem i jego wpływem na masy ludowe i pozyskiwaniem nowego widza - przedewszystkiem przez zmodernizowanie samego kina i wyposażenie go nie tylko w szeroki ekran ale i w nowoczesne urządzenie meblowe. Górnosuskie kino roku 1964 nieodpowiada już wymaganiom dzisiejszej doby. Nic więc dziwnego, że frekwencja kina maleje z roku na rok co potwierdzają cyfry. Plan za rok 1959 przewidywał 90.000 widzów, rok 1960 o 30 tysięcy mniej t.j. 60.000 a rok 1964 już tylko 40.000 widzów. Przyczyną niskiej frekwencji jest nie tylko przestarzałe kino, ale wzrost w gminie telewizorów, samochodów i stosunkowo duża liczba innych atrakcji.

Wielki wkład w ożywienie ruchu kulturalno-oświatowego w naszej gminie ma Koło Polskiego Związku Kult. Oświat. (P Z K O) To co robi dla kultury Koło PZKO może stanowić przykład jak wiele rzeczy można zrobić, zdawałoby się trudnych do wykonania bez finansowych subwencji jeżeli ma się dobrą wolę dopięcia swojego celu.

Koło PZKO jest najsilniejszym związkiem kulturalno-oświatowym na terenie Suchej Górnej. Liczyło w roku 1964., 874 członków. Zorganizowało różnych imprez 91 w tym 13 poza granicami Suchej Górnej. Imprezy te oglądało 11.896 osób. Posiada 10 różnorodnych zespołów świetlicowych, z których na pierwszym miejscu należy wyliczyć sekstet żeński "Melodia", oktett męski "Gama", chór żeński "Tęcza", chór męski, zespół taneczny, duety i solistów oraz nowo powstałe trio żeńskie "Mi-ha-o", zespół kobiet, zespół samokształcenia i zespół gier sportowych. Wszystkie zespoły liczą razem 154 osób. Zespoły te występowały 185 razy na wieczorkach i różnych uro-

czystościach państwowych. Koło PZKO zorganizowało dla swoich członkin w listopadzie Kurs gotowania, który absolwowało 28 kursistek.

W czynnie społecznym członkowie Koła odpracowali 14.412 godzin brygadniczych a to: 8.600 godz. w górnictwie, 1482 godz. w akcji "Z" i 4.528 godz. w rolnictwie. Wszystkie brygady zostały piśmieniem potwierdzone. Zobowiązania przekroczono o 11.512 godzin.

Życie sportowe w 1964 roku w Suchej Górnej było równie bogate. Organizuje go "Tělocvična jednota Baník". Uprawia systematycznie sport piłki nożnej i w roku 1964 rozegrano w I B klasie 33 mecze piłkarskich. Najlepszym zdobywcą bramek dla Banika był tow. Wala, który strzelił 12 bramek. Klub unieśli się^W powiecie na II miejscu.

Oprócz piłki nożnej nie zaniedbano i innych sportów, jak lekkiej atletyki, koszykówki i t.p., których treningi odbywano w każdy wtorek i czwartek tygodnia na stadionie. To samo można powiedzieć o sportach zimowych. Oddział hokeja na lodzie przygotował się do rozgrywek starannie i pod koniec roku w ramach samopomocy poczynił konieczne naprawy lodowiska w czym ma zasługę oprócz hokeistów tow. Wł. Suchanek. Na torze ślizgawkowym przy sprzyjających warunkach atmosferycznych był bardzo żywy ruch, bo ślizgano każdy dzień.

Niezaniedbano również przygotowań do III ogólnokrajowej Spartakiady. Ćwiczenia kobiet odbywały się w poniedziałki i czwartki, mężczyzn we wtorki i piątki o godz. 18 w sali gimnastycznej czeskiej szkoły. Zainteresowanie ćwiczeniami było większe u kobiet aniżeli u mężczyzn; stosunek do .

Baník jest też organizatorem dorocznych wyścigów kolarskich okręgu północno-morawskiego. W niedzielę dnia 29 sierpnia zjechało się do Górnej Suchej 83 kolarzy, którzy brali udział w wyścigu na trasie: Sucha Górna - Stonawa - Nowy Świat - Olbrachcice - Sucha Górna dwór - Pacałówka - Zaporá wodná w Cierlicku - Žywocice - Stanislavice - Cierlicko - Žywocice - Pacałówka - Sucha Górna. Razem 32 km. Trasa prowadziła przez nierówny teren. Sportowcy mieli jeszcze do pokonania złą pogodę - był deszcz i zimno. Najmłodsi kolarze mieli do przejechania 6 km, starsza młodzież 32 km, dorośli najstarszy ⁶⁴~~32~~ km. Mężczyźni 96 km. W kategorii młodzików zwyciężył Novotný z Suchdola, w doroście młodszym Domaňský z Šumperku, w doroście starszym na trasie 64 km. zwyciężył Šobek z Vitkovických Zel.Kl. Gottwalda. W kategorii mężczyzn na trasie 96 km (4 okrążeń.) I miejsce zdobył Krčmař z Lokom. z Ostrawy.

Straż Pożarna (Požarní Ochrána) liczy około 200 członków i pracuje jak to zanotowaliśmy na poprzednich stronicach tej kroniki bardzo intynsywnie. Na czele ofiarnych pracowników wymienić trzeba: Viteslava Kacirza, Jana Kurzeje, Władka Febra, Karola Hellera, którzy w ciągu roku 1964 wykazali wiele ofiarności w pracy społecznej. Podkreślić trzeba, że praca na polu przewencyjnym t.j. szkoleniu i uświadamianiu obywateli jest coraz lepsza czego dowodem może być i to, że w 1964 roku nie było w naszej gminie ani jednego pożaru, czego nie można powiedzieć o latach poprzednich.

Swazarmowcy liczący 175 członków mogą również wykazać się swoją czynnością, która w ostatnich dwóch latach uległa znacznej poprawie.

Dobłą pracę wykazywał Klub Kynologów, który z powodzeniem co niedzielę prowadził tresurę psów. Wodniarze prowadzili trening w sezonie letnim a szybownicy modelarze brali udział w zawodach modeli latających. Nawiazali oni kontakt z obiema szkołami i uczą młodzież budowy modeli różnego typu. Również i ćwiczenia strzeleckie z broni małokalibrowej cieszyły się powodzeniem szczególnie u młodzieży górniczej będącej w Domach Uczniowskich.

Największego uznania osiągnął Autoklub, który też ma największą bazę członków z wszystkich specjalności. Klub ocenia współzawodnictwo kierowców "Jeździmy bez wypadku", do którego zgłosiło się 50 automobilistów, i niektórzy z nich są już posiadaczami odznaki wzorowego kierowcy.

Zarząd na czele z inż. Zdzisławem Żwakiem poświęcał wiele wolnego czasu nad zlepśzeniem przysposobienia obronnego członków. Również prace Very Podhorovej i Marii Uhroviczovej ocenił zarząd swazarmu pozytywnie, bo wymienione mogą na odcinku wychowania obronnego młodzieży górniczej wykazać się dobrymi wynikami.

Związek Czeskoś. Młodzieży (ČSM) na tego czasu duży i wygodną siedzibę w budowie Starej Fary. A jednak nie wykazywał w 1964 roku żadnej czynności, przynajmniej nie było o takowej nic słyszeć. Powodem tego to brak większej ilości członków (związek liczył 8 czł.) i zdolnych a przede wszystkim ochotnych organizatorów. Stała stagnacja w pracy wiejskiej org. ČSM nasunęła niektórym ob. myśl zlikwidowania samodzielnej grupy ČSM w gminie tym więcej, że w zakładach pracy, jak na kop. Prez. Gottwald, 9 Maja, na cegielni, we dworze i w obu szkołach są samodzielne grupy ČSM wykazujące większą lub ~~mniejszą~~ ruchliwość.

O dzisiejszej młodzieży mówi się ciągle w naszych organizacjach

pisze się o niej na łamach prasy, a jednak stanowi ona w 20-leciu Czeskiej Górnicy oddzielny problem, choć młodzi ludzie roku 1964 w Suchej Górnicy nie różnią się w profilu od młodzieży naszych miast i wsi przemysłowych. Młodzież uczy się, pracuje w różnych zakładach pracy, gdzie ma możliwości wyżycia się kulturalnego i gdzie uprawia sport. A jednak wykazuje pewne zubożenie na sprawy społeczne, odsuwa się od problemów politycznych i nie bierze szerszego udziału w zbiorowym życiu gminy. Ma natomiast swoje własne zainteresowania jak n.p. sport, motoryzację. Gmina nasza jest silnie zmotoryzowana. Motocykl przestał już być marzeniem młodego człowieka. Zastępuje go coraz częściej samochód. Również radio staje się powoli przeżytkiem na korzyść telewizora. Te różne środki masowego oddziaływania są jednak nie bez wpływu na myśl i działanie młodzieży i zdecydowanie zmienia obraz naszej kultury.

C z y n n o ś ć s o c j a l . - z d r o w o t n e j K o m i s j i w 1964 roku.

W trosce o zdrowie obywateli Komisja socjalna i zdrowotna pracująca przy MRN wykonała kawał ofiarnej pracy. Kieruje nią tego czasu wzór społecznika jakim jest ob. Viteslav Kacíř. Komisja składa się z 13 członków t.j. z 6 posłów do MRN, 8 zastępców komitetów obywatelskich, z jednego obwodowego lekarza i jednej zastępczyni Komitetu Kobiet przy MRN. Z wyjątkiem 3czk. wszyscy są członkami ČSČK. A oto niektóre problemy z szerokiego wachlarza czynności komisji soc.-zdrowotnej. Komisja interesowała się stale stanem zdrowia i warunkami socjalnymi obywateli naszej gminy. W tym celu nawiązała ściślejszą współpracę z organizacjami frontu narodowego i z organami miejscowej władzy. Urządzała referaty i pogadanki z emerytami zapoznając ich ze zmianami ubezpieczenia społecznego starając się równocześnie zainteresować aktywnie sprawami czynów społecznych. Stawiała wnioski powiatowej komisji socjalnej opieki i socjalnego ubezpieczenia na zwiększenie niektórych zbyt niskich emerytur.

Ważnym zadaniem komisji była stała ewidencja i kontrola notorycznych pijaków zakłócających spokój i porządek publiczny. Dotyczyło to w szczególności trzech nałogowych pijaków. Tym było wogóle

zakazane sprzedawać w gospodach napoje alkoholowe. Podkreślić należy, że tego czasu pije się za dużo różnych ~~roznych~~ napoi alkoholowych i wyszynki są zawsze w godzinach sprzedaży pełne. W drastycznych wypadkach nałogowego pijaństwa, komisja proponowała przymusowe antyalkoholowe leczenie.

Kompetencji komisji podlegają kontrole niehigieniczne mieszkania, tak prywatne jak i w przedsiębiorstwach. I tu nie jeden raz trzeba było interweniować. Dotyczyło to także w równej mierze przedsiębiorstwa dystrybucyjne, jadłodajnie, restauracje, kuchnie szkolne i inne. Kontrole taką przeprowadzano w zasadzie 4 razy do roku.

W ramach opieki socjalnej, osobom podeszłym wiekiem i chorym udzielono w roku 1964 z ramienia socjalnego ubezpieczenia ONV podpory w wysokości ogólnej 37.000 Kčs. W 12 wypadkach udzielono jednorazowej a nawet wielorazową podporę wynoszącą średnio 250 Kčs - razem 10114.10 Kčs.

Dla osób opiekujących się staruszkami i obłożnie chorymi 15.628 Kčs.

Na wsparcie dla chorych z rozwiniętą TBC 4.005 Kčs, oraz jednorazowe wsparcie dla dzieci w wysokości 140 Kčs.

Emerytury dla osób nieudolnych, jak i emerytury starcze zwiększał oddział socjalnego ubezpieczenia ONV na polecenie lekarza. 13 osobom z niską emeryturą umożliwiono bezpłatne leczenie w zakładach kąpielowych.

Starania komisji idą również w kierunku zwiększenia stopy życiowej emerytów w Pensyjnych Domach, przez urządzenie stołówek; tu jednak spotkano się z sprzeciwem emerytów, którzy żywili obawę, że mogą im być obniżone emerytury. Starano się również w kierownictwie kopalni Gottwald o wybudowanie łazienek i zwiększenie ciśnienia wody do wyższych pięter Pensyjnych Domów.

Największe kłopoty miała komisja ze starcami, gdyż nie podarzyło się nikogo z nich umieścić w Domach Starców w Karwinie I. Zaledwie zdołano wysłać 2 osoby do zakładu psychiatrycznego w Opawie.

Bardzo smutnym objawem jest, że w wielu wypadkach najbliższa rodzina odsuwa się od ^{nie}niedożęźniałych lub co gorsza chorych rodziców lub któregoś z rodzeństwa. Konkretnie: mamy w Górnej Suchej w roku 1964. aż 26 obywateli, których muszą pielegnować sąsiedzi lub członkowie ČSČK. Oprócz nich jest tego czasu 8 osób w zakładach leczniczych.

Bardzo nie wdzięczny obowiązek przypadł komisji stawiania wniosków przy tegorocznych podziałach przydzielonej kwoty na zwiększenie najniższych emerytur. Ze 185 podań na poprawę renty starczej lub wdowiej załatwiono pozytywnie 145 prośb w ogólnej wysokości 10.314 Kčs.

Pełną emeryturę do wysokości 560 Kčs otrzymało tylko 10 wdów po mężach ze starą emeryturą dołową. Zaś 28 górników ze starą rentą do wysokości 800 Kčs jak przewiduje ustawa.

W 50 wypadkach wyrównano emerytury do wysokości 500 Kčs.

W 21	"	"	"	"	480	"
W 3	"	"	"	"	450	"
W 8	"	"	"	"	750	"
W 1	"	"	"	"	700	"

Każdorazowy przydział kwoty na poprawy emerytur wywołuje wśród rencistów z niskimi dochodami wiele wrzawy, narzekañ, dyskusji a wszystko to skrupi się na członkach Komisji, chociaż stale przez nią przekraczany jest ustanowiony z góry limit. Zawsze bowiem znajdują się wśród tak wielu jacyś Böhmovie wiecznie nie zadowoleni i mający pretensje do wszystkich i do wszystkiego. Z drugiej strony trzeba jednak przyznać, że jest jeszcze wiele rażących wypadków gdzie pomoc jest konieczna n.p. u byłych rzemieślników majstrów, lub kobiet, które z tych lub innych powodów nie mają praw emerytalnych, jak Freitagowa, Olga Foltynowa, Jan Rzymen, Emil Toman, Murysowa, Černa, Analia Klimszowa, Ewa Krennicka i wreszcie Paweł Kuš, który mając 71 lat pracować jeszcze musi tego czasu na kopalni.

Na odcinku higieny i zdrowia obywateli pełni również zaszczytną misję miejscowa Grupa Czeskosłowackiego Czerwonego Krzyża, (Č S Č K) która znalazła uznanie ogółu jako ofiarna i wydatna w pracy placówka..

Jednym z najdonośniejszych sukcesów dzisiejszej naszej rzeczywistości jest dbałość naszego państwa o zdrowie człowieka, czego dowodem jest, że wszyscy pracujący mają prawo na opiekę lekarską i bezpłatne leczenie także i w zakładach leczniczych.

Troska państwa o zdrowie obywateli i wzrost stopy życiowej oraz rozwój wiedzy lekarskiej, jako też i służby zdrowia, sprawiły, że stan higieny się podniósł co z kolei przyczyniło się do obniżenia się śmiertelności, szczególnie i dzieci. Przykładem niech będą cyfry. W roku 1937 wynosiła śmiertelność 13.1 na 1000 obywateli. W 1952 roku 10.6 a 1963 roku 9.5 obywateli przyczyn śmiertelność nie-

nowlat obniżyła się z 117.4 na 1000 urodz. w 1937 roku, a na 55.5 w 1952 roku i na 22.0 w roku 1963. Nasza republika zalicza się do państw z najmniejszą śmiertelnością dzieci.

Zmniejszyły się bardzo choroby zakaźne a śmiertelność wśród chorych widocznie zmalała wręcz z chorymi na tuberkulozę. Zachorowania na choroby infekcyjne n.p. dyfterie, koklusz (czarny kaszel) i t.p. wielokrotnie zmalały, inne utraciły swój ciężki przebieg. Po całopañstwowym szczepieniu w 1960 roku został stłumiony wybuch paraliżu dziecięcego czyli choroby Heine-Medina. (Obrna)

Podług statystyki podniósł się średni wiek życia u mężczyzn na 67.2 lat a u kobiet na 72.8 lat. W przeciwieństwie do roku 1949-51 żyjemy dłużej o 7-8 lat.

Miernikiem zlepšenia się zdrowotności obyvateli jest również zmniejszona niezdolność do pracy na skutek různých chorób.

Miejscowa grupa Č Č K miała w 1964 roku 262 członków i spełniła swoje zadania předpisane planem na 100% a nawet w niejednym wypadku překročyla, za co została dopuszczona do współzawodnictwa o tytuł "Vzorna skupina". Niestety nie wszystkie zamierzenia szły po myšli higienikův, zvlášť na odcinku powszechného pořádku i čistoty ze strany našich podnikův w pierwszym rzędzie obu kopalni. Oto co w sprawozdaniu ročnym podaje przewodniczący ČK ob. Viteslav Kacíř: "A t e d' k u t o m u n e z d r a v o t n í c t v i v H o r n í S u c h é".

"Nač máme tak krásne faktory v Dokumentě dosavadního vývoje péče o zdraví v CSSR, když nám to závody a města nerespektují, ba dělají si republiku v republice a na zdravotnické a hygienické opatření veselé kašlou. Co v poslední době je předmětem boje za péči o životní prostředí vyhovující zdravotním podmínkám. Vezeme so Haviřovskou skládku, neplní se závazné úkoly.

9 Květen, předlo si hezky poušti veškerý cairajt do naši Sušanky. Obelhávají nás jich hygienici a zastavají se darebactví závodu, hůř než za kapitalizmu.

V den Horníka jdeš se podívat za hygienou, jaké darebactví zhledeš, prostě u závodního výčepu si postaví člověka s cizím zdravotním průkazem, chce po něm ob.průkaz, pomalu by se stěpil, že či ho neznámé, že nač by nosil při takové práci Ob.Průkaz. Neuvedomi si vedoucí stravování a výčepu, že jedna osoba nám může roznest spoustu nakazy a co potom kvaranteny?

Bojujeme již řadu let o dětskou lékařku a zůstava stále jen u

tech slibu a vytaček, že kraj severomoravský nedostal přidělu na letošní rok lékařky dětské. Jsem aspoň vděčný tomu, že mám tak svědomitou komisi, která se dovede servať s tou ničemnou nehygienou.

V obchodech to také není nijak růžové, ale pomalu se to za pomocí prohanění zlepšuje.

Co se týče zdraví občanů budeme se dále bit až pravda zvítězí". O práci ČČK warto dodať, že díky kierownictwu grupy liczba honorowych krwiodawców choď powoli ale stale wzrasta. W roku 1964 w pełnym zrozumieniu idei krwiodawstwa, oddało dla celów leczniczych swoją krew 12 obywateli Górnej Suchej. Do szeregów dobrowolnych siostr sanitariuszek należało 11 obywaterek. Zanotować należy ściśle współpracę ČČK z miejscową PO. W 1964 roku polegała ona na wspólnym zorganizowaniu wystawy sprzętu pożarniczego i sanitarnego w Strážnicy Pożarnej. Wystawę zainteresowały się władze powiatowe ČČK i Zarząd Krajowy Czesk. Požární Ochran. Obywatele również docenili znaczenie takiego pokazu i wliczbie 131 dorosłych i 813 młodzieży szkolnej zwiedzili wystawę.

K r o n i k a r ó ż n y c h w y d a r z e n í w S u c h e j G. w 1 9 6 4 r.

S T Y C Z E Ń.

Z nowym rokiem 1964 nadano oficjalnie nowe imię naszej najmłodszej kopalni w Z O K Suchej - Stonawie "K o p a l n i a 9 M a j a" a więc już nie "S U - S T O".

Rodak górnosuski dr Alfons Mackowski dyrektor Szpitala Śląskiego w Cieszynie został na posiedzeniu Rady Wydziału Lekarskiego Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach mianowany docentem chirurgii t.j. stopień samodzielnego pracownika nauki. Przy tej okazji należy przypomnieć, że jest on pierwszym wogóle lekarzem Górnosuszanem.

L U T Y :

Dnia 1 lutego na kop. Armii Czechosłowackiej w Karwinie doszło do wybuchu gazów i pyłu węglowego przyczyną zginęło 13 górników. Jak stwierdzono przyczyną wybuchu było grube naruszenie przepisów dołowych o pracy strzelniczej w przodkach. Dzięki ekipie ratunkowej opanowano prętko sytuację i zapewniono normalny ruch kopalni.

Chociaż tegoroczny karnawał był krótki bo trwał tylko 7 tygodni, to jednak zdołano w Suchej Górnej urządzić 16 Bali i 3 zabawy taneczne.

Dnia 20 lutego przebiegały w Domie Kultury miejscowe eliminacje S T M jednak bez znanych zespołów PZKO, które z winy organizatorów nie zostały wogóle zaproszone do eliminacji. Eliminacje organizował Klub Zakładowy Kop. Prez. Gottwald. Aby w przyszłości takie rzeczy się nie powtórzyły, Zarząd Koła wysłał w tej sprawie do Powiatowego Zarządu Č S M pismo o poważniejsze traktowanie zespołów P Z K O.

M A R Z E C :

W dniu 2 marca górnicy kop. Dukla w Dolnej Suchej osiągnęli światowy rekord wydobywania kombajnem za 31 dni roboczych 106.162 ton węgla. Poprzedni rekord wydobywania 84.454 ton węgla mechanizmem kombajnowym należał również do tej kopalni. Dodać należy, że w tym zakładzie pracy, już pięciokrotnie ustalano najwyższe wydobywanie z jednej ściany i przy pomocy jednego kombajnu.

Okręgowa Rada Narodowa rozpatrując problemy rozsprószanego po całym terenie budownictwa mieszkalnego, podzieliła budownictwo na trzy grupy. I kategoria jest typu miejskiego, do której zaliczono Karwinę I, Hawierzów, Cz. Cieszyn, Orłowę i Bogumin. Do tych miast skupiono wszelkiego rodzaju budownictwo najbliższych okolic.

Do II kategorii osiedli wiejskich z centralizowanym budownictwem mieszkaniowym zaszeregowano pomiędzy innymi i Suchą Górą. Budownictwo w tych miejscowościach przeznaczone będzie dla ludzi pra-

cujących w miejscu lub w sąsiednich okolicach.

Do III grupy należą miejscowości czysto rolnicze ze spółdzielniami lub z PGR. W tych wioskach mogą budować swoje domki rodzinne tylko pracownicy tych gospodarstw rolnych.

W gminach nie objętych żadną z powyższych grup, nie wolno budować.

Z okazji tegorocznego Dnia Nauczyciela zostało w Suchej Górnej odznaczonych 4 nauczycieli. A to: z szkoły czeskiej zastępca dyr. szkoły ob. Jan Kupka, naucz. Jan Jiříček, Zdenka Tesarčíková. Ze szkoły polskiej naucz. Wincenty Potysz. Święto nauczyciela obchodzone corocznie w rocznicę urodzin wielkiego pedagoga J.A. Komenskiego, daje społeczeństwu Suchej Górnej okazję do złożenia im szacunku i sympatii jako tym, którym powierzyli wychowanie swoich dzieci.

Dnia 8 marca w związku z Międzynarodowym Dniem Kobiet zorganizował Kom. Frontu Narodowego uroczystości w sali Domu Robotniczego z programem czesko-polskim. Program słowno muzyczny wypełniła młodzież obu szkół oraz oktet męski "G a m a" i zespół taneczny P Z K O. Odznaczono kilka zasłużonych aktywistek i matek.

K W I E C I E Ń.

Z dniem 1 kwietnia weszło w życie nowe unormowanie emerytur. Wszystkie emerytury od 700 Kčs w górę przyznane po 1 stycznia 1957 r. zostały ^{72%} opodatkowane według norm i ilości niezatrudnionych dzieci. Emeryci po 65 roku życia otrzymają najwyżej 600 do 1000 Kčs emerytury obok zarobku, jeżeli będą dalej pracowali. Kobiety uzyskały prawo do emerytury wcześniej o ile wychowały kilka dzieci. Uregulowaniu uległy również emerytury wdów, sierot, żon i inwalidów.

M A J.

Już po raz 75 wyszliśmy na ulicę aby manifestować o pokojowe budownictwo socjalistyczne i by wyrazić radość z naszych dotychczasowych osiągnięć. Pogoda słoneczna sprzyjała całej manifesta-

cji to też pochód był naprawdę wspaniały, mienił się barwami tęczy o co postarały się nasze szkoły i organizacje Frontu Narodowego. Pochód, był tego roku niemniej bogaty i radosny jak w lata ubiegłe, chociaż tego roku na stadionie brakowało Dolno-Suszan, którzy wraz z kopalnią Dukla manifestowali w Hawierzowie.

Już od wczesnych godzin rannych na miejscach zbiórki koncertowały orkiestry - na kopalni orkiestra Klubu Zakładowego ROH pod kierow. Fryderyka Woźnicy a przed Domem Robotniczym kapela Straży Pożarnej pod batutą Eryka Paździory. Jedna część pochodu była organizowana na kopalni, druga część pochodu przed Domem Robotniczym i na skrzyżowaniu dróg (przy Fabryce) połączyły się i razem jako 3 tysięczna kolumna radośnie zdążała na miejsca uroczystości na stadionie im. J. Fućika w cegielni. Po odegraniu hymnu państwowego wygłosił główny referat tow. inż. Bielan z kop. Prez. Gottwald, a po nim pozdrowił manifestantów w imieniu polskiej Partii Robot. tow. Heglarz z Polskiego Cieszyńska, rezolucję odczytał tow. Jarosław Kania i zakończył uroczystość krótkim przemówieniem tow. dyr. Stanisław Bury. Po odegraniu hymnu pracy został Wiec rozwiązany.

Z okazji 19 rocznicy wyzwolenia udzielił prezydent republiki i pierwszy sekretarz KC KPC Antoni Novotný wysokich odznaczeń państwowych najbardziej zasłużonemu kolektywom i indywidualnym pracownikom za ich wybitne osiągnięcia na polu pracy. Między odznaczonymi jest również młodzieżowa Brygada Pracy Socjalistycznej z kopalni Prez. Gottwald w Horní Suché prowadzona przez tow. Jaroslawa Pawlika.

Tegoroczne święto "Dnia Zwycięstwa" obchodziliśmy pod znakiem 19 rocz. wyzwolenia z pod jarzma okupacji hitlerowskiej. Dnia 8 maja w przeddzień samego święta, odbyła się uroczystość złożenia wieńców pod pomnikiem poległych w Parku Bohaterów.

Pochód wyruszył Od Domu Kultury o godz. 17., w którym oprócz młodzieży miejscowych szkół wzięli udział liczni obywatele Suchoj Górnej. Orkiestra zakładowa Kop. Gottwald przygrywała na miejscu zbiórki oraz w Parku. W czasie składania wieńców przez delegację grała orkiestra "Marsz Partyzantów". Zgromadzeni wysłuchali w skupieniu przemówienia przewod. miejscowej organ. SPB dr Wilhelma Goduli, który w języku czeskim i polskim przypomniał zebranyemu zagrożeniu faszyzmu, który znów odradza się na Zachodzie w postaci neohitleryzmu i zagraża pokojowi światowemu. Dlatego hasłem nas

wszystkich miłujących pokój musi być "już nigdy więcej krwi prze-
lanej zbrodniczo".

Na zakończenie orkiestra odegrała Międzynarodówkę.

CZERNIEC :

Największym wydarzeniem w miesiącu czerwcu były wybory do Zgromadzenia Narodowego i do Rad Narodowych wszystkich stopni oraz sekcji ludowych w Suchej Górnej. Wybory odbywały się w niedzielę dnia 14 czerwca.

Skończyła się kampania wyborcza, zaprzestano mówić o tym kto co i ile zrobił dla społeczeństwa i co się w przyszłości zrobi dla dalszej przebudowy i rozbudowy naszej gminy. Dziś wszyscy stanęli do urn wyborczych w 4 lokalach wyborczych: w Domie Kultury, Domie Robotniczym, na Pasiekach u Guziura i na Kontach w byłej go spodzie Pawłasa.

Główna Komisja Wyborcza składała się z 8 członków a na ich czele był przewodniczący Leopold Wałoszek zast. dyrektora PDSP. Rejonowych komisji wyborczych było 3 złożonych również z 8 członków a obwodowych Kom. Wybor. było 37 po 6 - 8 członków każda.

Uprawnionych do głosowania wyborców było 3794. Oddano głosów ważnych 3772. Na posłów frontu narodowego 3768 głosów. Wybrano 37 posłów w 37 obwodach wyborczych. Są to w kolejności obwodów wyborczych : Wilhelm Linzer, Jan Kupka, Josef Jánský, Wincenty Zyder, Alfréd Szlachta, Jindřich Wenglorz, Jan Hamr, Fryderyk Bystron, František Holeksa, Josef Mikus, Erich Seidler, Marie Suchá, Emil Michorčík, Albertyna Gałuszkowa, František Plutnar, Władysław Stebel, Oswald Wrubel, Jan Konesz, Gizela Paździorowa, Josef Jankovič, Jindřich Diviš, Lúdevít Obcián, Janina Czajowa, Józef Bajgier, Olga Panušková, Helena Chlebigowa, Władysław Recman, Karel Staříčný, Karel Bystron, Vítěslav Kacíř, Józef Kuczera, Ilona Turečková, Bronisław Firla inż., Teodor Korč, Erich Dzienglowicz, Oldřich Krpel, Karol Janeczek.

Do Zgr. Narod. w Pradze wybieraliśmy na posła generała porucznika Josefa Hečke byłego przew. Pow. Rady Nar. w Cz. Cieszynie. Zaś do Okręgowej Rady Narodowej w Ostrawie oddaliśmy głosy na kandydatkę naszego terenu t.j. obwodu wyborczego nr 38 Elżbietę Oci-skową nauczycielkę zamieszkałą w Łąkach.

Do Powiatowej Rady Narodowej w Karwinie I zostali wybrani: Erwin Nowak, Emil Řepečký, Waleria Bartulíková.

Równocześnie Wybieraliśmy z naszego rejonu suskiego 13 sędziów ławników, którzy wykonywać będą swą funkcję przy swym normalnym zatrudnieniu. Są to: Badura Gustaw, Bystroň Edvin, Gaňuska Augustyn, Heinz Rudolf, Jastrzębski František, Maňysz Jan, Mokroš Antoni, Nowak Karol, Pařdziorowa Genowefa, Petříček Rudolf, Svrček Josef, Toniczek Sylwester i Walowa Henryka.

Wybory do rad narodowych wszystkich stopni, Zgrom. Narodowego i sędziów zmobilizowały aktyw wszystkich organizacji społecznych do wyteęzonej pracy nad należytem przygotowaniem tego doniosłego ogólnonarodowego aktu politycznego. Wagę i znaczenie wyborów dla dalszego rozwoju gospodarczego i politycznego dobrze zrozumieli obywatele górnosuscy, kiedy na 13 zgromadzeniach przedwyborczych dyskutowali o aktualnych potrzebach naszej gminy, i stawili się prawie w stu procentach u urn wyborczych. Cała nasza wioska w tym dniu rozbrzmiewała muzyką. Orkiestry wygrywały przed lokalami wyborczymi stwarzając wesoły nastrój wśród wyborców do czego przyczyniła się i piękna słoneczna pogoda.

9. 7.

W dniu ~~czerwca~~ w Domie Kultury odbyła się konstytuujące zebranie nowo wybranej Miejscowej Rady Narodowej w obecności członka Powiatowej Rady Narodowej tow. i miejscowych przed-

stawicieli życia politycznego, kulturalno-oświatowego i społecznego. Po wstępnych formalnościach przystąpiono do wyboru przewodniczącego Miejscowej Rady Narodowej, członków Rady i stałych komisji. Na przewodniczącego Rady MNV wybrano ob. Jana Kupkę zast. dyr. ČDŠZ. zastępcą Józefa Bajgiera, sekretarzem Wincentego Zydry. Do Rady weszli: przew. Jan Kupka, zast. Józef Bajgier, sekr. Wincenty Zyder Karol Bystroň, Teodor Korč, Emil Michorczyk, Vítěslav Kacíř, Bronisław Firla, Henryk Diviš, *Josef Kucera, František Blahos*

Po ustaleniu składu 10 stałych komisji przedstawiciel ONV wygłosił referat na temat obowiązku i pracy MRN.

L I P I E C :

Początkiem lipca odbyła się w Rzece konferencja historyków, na którą zaproszeni zostali aktywni członkowie ruchu oporu z naszego terenu. Z Suchej Górnej obecny był dr Wilhelm Godula.

Dnia 18 lipca upłynęła 20 rocznica strasznej tragedii w Suchej Górnej. Przed dwudziestu laty na targowisku przed Strażnicą Pożarną o godz. 15 gestapo powiesiło 5 Polaków przywiezionych umyślnie z Oświęcimia. O masowych mordach popełnianych przez hitlerowców nie wolno nam nigdy zapomnieć. Niestety rocznica ta nie została w Suchej Górnej przypomniana żadnymi publicznymi uroczystościami ku czci ofiar pierwszego masowego mordu w naszej gminie.

S I E R P I E N :

W niedzielę 2 sierpnia odbyła się w Żywocicach, wielka manifestacja pokojowa, połączona ze złożeniem hołdu pamięci pomordowanych bestialsko przez zbirów hitlerowskich 36 obywateli w dniu 6 sierpnia 1944 roku.

W manifestacji wzięły udział tłumy mieszkańców z Żywocic i okolicy, między nimi i wiele dziesiątek górnosuszan, przedstawiciele okręgowych i powiatowych władz Frontu Narodowego, Partii, Związku Antyfaszystowskich Bojowników (SPB) bohater Związku Radzieckiego mjr A. Pirogow, vicekonsul PRL w Ostrawie Kazimierz Janiszewski, przedstawicielka Państw. Muzeum w Oświęcimie Danuta Czechowa.

Po przemówieniach przyjęto rezolucję do Czechosłowackiego Komitetu Obrońców Pokoju w Pradze, którą odczytał ppuł. Erich Šarf.

U stóp pomnika złożono wieniec i bukiety kwiatów od organizacji terenowych i rodzin pomordowanych.

Sierpień upłynął pod znakiem 20-lecia wybuchu słowackiego powstania narodowego. W niektórych zakładach pracy jak n.p. na kopalni Gottwald przebiegały pogadanki z bezpośrednimi uczestnikami powstania. Zaś "Banik" urządził z tej okazji wyścig kolarski.

W sierpniu b.r. obiegła prasę światową wiadomość, iż górnicy z kopalni 1 Maja w Karwinie w dniu 21 sierpnia dokonali nowego nie

zwykłego wyczynu - wydobyli przy pomocy kombajnu w ciągu 31 dni roboczych 118.327 ton węgla kamiennego ustanawiając w ten sposób nowy rekord świata w wydobywaniu.

W R Z E Ś I Ę Ń :

Dnia 13 września obchodzili górnicy swoje święto "Dzień Górnika". Na kopalni Prez. Gottwald czyniono przygotowania od wielu tygodni to też święto miało przebieg dostojny i radosny. Do Parku przy kopalni ciągnęły od wczesnych godzin rannych setki ludzi starych i młodych, by razem ze swoimi mężami, tatusiami i braćmi górnika-
mi cieszyć się nad osiągniętymi przez nich sukcesami w pracy na swojej kopalni.

W dniu poprzednim na uroczystym zebraniu zostało odznaczonych wielu zasłużonych górników jak m.p. Bedřich Knéžik, Jan Chlebik, inż. Józef Krygiel, inż. Bohumír Bobak, Ferdynand Ihas, Józef Hg dysz, Wiktor Topiarz i inni.

Na święto przybyła delegacja górników z bratniej kopalni Gottwald w Katowicach. Również pozdrowienia przekazała młodzież naszych szkół, nad którymi kopalnia ma patronat ofiarując delegacji i odznaczonym pracownikom bukiety kwiatów.

Z okazji "Dnia Prasy" na konferencji dziennikarzy w dniu 19. września w Domu Cingra w Orłowej została Wiejska organizacja K P C w Suchej Górnej wyróżniona przechodnim proporcem za pracę na polu politycznego uświadamiania obywateli oraz bibliotekarz Henryk Trzaskalik dyplomem uznania za propagowanie prasy partyjnej.

G R U D Z I Ę Ń :

Ukończono budowę trakcji elektrycznej na linii kolejowej Cz. Cieszyn - Sucha Górna - Kończyce i w dniu 23 grudnia w godzinach rannych przejechał pierwszy elektryczny pociąg osobowy na próbę. Regularne kursy pociągów elektrycznych będą jednak w przyszłym roku.

Dnia 24 grudnia w jadalni Kop. Gottwald odbyła się uroczystość choinkowa dla brygadników pracujących na naszej kopalni a

Nie mogli z tych lub innych powodów odjechać do domu. Program kulturalny wypełniła młodzież obu miejscowych szkół i zespół Polskiego Zw. Kult. Oświat., pod nazwą Mi - Ha - Ja. Program przyjęty został przez pracowników i kierownictwo kopalni z uznaniem i wdzięcznością.

W roku 1964 prowadzono dalej pracę nad rekonstrukcją drogi z Karwinej 2 do Górnej Suchej od szybu 1 Maja przez Podlesie aż ku Czarnej Ceście. Kontynuowano również budowę nowego odcinka drogi od dworu do Dolnej Suchej - Hawierzowa. Stojący na przeszkodzie dom nr 127 zwany "Starym Dworem" zamieszkały ostatnio przez cyganów został zburzony. Dom ten należał do najstarszych w Suchej Górnej i miał być siedzibą dawniejszych właścicieli Górnej Suchej.

W y d a r z e n i a k r a j o w e .

S T Y C Z E Ń :

Prasa i radio ogłosiły uchwałę Komitetu Centralnego K P C w sprawie rozwoju gospodarki narodowej i zabezpieczenia stopy życiowej mieszkańcom republiki w roku 1964. Plan stwarza niektóre ważne warunki dla stopniowego przewyższenia dotychczasowego, nie całkiem zadawalającego rozwoju i dla zwiększenia produkcji społecznej.

Dnia 31 stycznia Zgromadzenie Narodowe w Pradze zaakceptowało projekt ustawy o państwowym planie rozwoju gospodarki narodowej na rok 1964.

W studio telewizyjnym w Brnie na Morawach w czasie nadawania programu wybuchł pożar; zginął reżyser, 23 osoby zostały poparzone.

L U T Y :

Rząd Republiki wydał w dniu 14 lutego dekret, w którym poleca przedsiębiorstwom i zakładom pracy obniżyć zbyt wielką ilość pracowników administracyjnych i kierowniczo-technicznych (O 37.470)

Ma to zapobiec nie potrzebnej wojnie papierowej a za tem uspraw-
nienie wszelkiej administracji.

M A R Z E C :

Początkiem marca Prezidium Zgromadzenia Narodowego w Pradze ogłosiło w myśl ustawy art. 60 ustępu konstytucji ČSRS wybory do Zgrom. Narod. i Rad Narodowych wszystkich stopni na niedzielę 14 czerwca 1964 roku.

K W I E C I E Ń :

23 kwietnia uchwalił rząd ČSRS dokument o rozwoju opieki zdrowotnej w naszym socjalistycznym społeczeństwie. Rząd wychodził z analizy obecnych braków, w trosce o zdrowie, i wyznacza w myśl XII Zjazdu KPC linię polityczną dalszego rozwoju troski o zdrowie w naszym społeczeństwie.

M A J :

W ciągu 10 lat sprzedano w całej republice 1,813.000 telewizorów. W Czechach i na Morawach przypada 1 telewizor na 2.2 rodziny, na Słowacji 4.2 rodziny. W ostatnich dwóch latach sprzedano w republice 308.000 telewizorów rocznie.

C Z E R W I E C :

Dnia 4 czerwca b.r. uchwaliło Zgromadzenie Narodowe ČSRS nową ustawę o zabezpieczeniu socjalnym naszych obywateli.

L I P I E C :

Od 1 lipca zostały wydane wszystkim kierowcom pojazdów mechanicznych nowe prawa jazdy, które odpowiadają wzorowi ustalonymu w porozumieniu genewskim o ruchu drogowym w 1949 roku. Nowy dokument prawa jazdy posiada nowy podział na kategorie.

Od 1 lipca zaczęły w całej republice ČSRS obowiązywać nowe ceny benzyny i nafty. Benzyna 72 oktanowa zamiast 4 Kčs jak dotychczas kosztować będzie 2.10 Kčs. Benzyna "Special" z 4.30 na 2.40 Kčs. Natomiast obowiązywać będzie od 8.8. wyższy podatek od pojazdów

motorowych.

W R Z E Ś I E Ń :

Na mecz piłkarski między Górnikiem Zabrze - Dukłą Praha, który odegrał się w dniu 19 września na Stadionie w Chorzowie zorganizowano wiele autobusowych wyjazdów na mecz, w którym i wielu sympatyków piłki nożnej z Suchej Górnej brało udział.

P A Ź D Z I E R N I K :

Rzadki wypadek trzęsienia ziemi na terenie naszej republiki zanotowano we wtorek 26 października o godz. 21. Trzęsienie zauważyli mieszkańcy Pragi, Bratysławy, Czeskich Budziejowic, Brna, Pardubic, Tabora i innych miast i wsi. Według czeskich sejsmologów, chodziło o trzęsienie 4 stopnia.

L I S T O P A D :

12 listopada Zgromadzenie Narodowe w Pradze wybrało po raz drugi prezydentem republiki tow. Antoniego Novotnego pierwszego sekretarza KC KPC.

K r o n i k a w a ż n i j s z y c h w y d a r z e Ń n a
a r e n i e m i ę d z y n a r o d o w e j w 1964 r o k u.

S T Y C Z E Ń :

Dnia 29 stycznia otwarto w Innsbruku (Austria) IX Zimowe Igrzyska Olimpijskie. Mają one wielkie znaczenie wychowawcze, bo oprócz rozbudzenia w młodzieży całego świata zapалу do wysiłku fizycznego, wszczepianie w nią właściwości moralnych, które są podstawą amatorskiego sportu. Prócz tego szlachetna rywalizacja pomaga idei utrzymania pokoju wśród narodów.

M A R Z E C :

Wyjątkowo silne trzęsienie ziemi nawiedziło Alaskę. Ciężko dotknięte zostało miasto Anchorage, jego poziom obniżył się o 70 cm podczas gdy inne części Alaski podniosły się o 3 - 4 m. Fale morskie, wywołane trzęsieniem ziemi, spowodowały szkody na wybrzeżach

Pacyfiku w odległości kilka tysięcy kilometrów od Alaski.

KWIECIEŃ :

Ważnym elementem międzynarodowej dyskusji stał się w 1964 roku Plan Gomulki: polska propozycja zamrożenia zbrojeń atomowych w Europie Środkowej.

M A J :

Znamieniem dzisiejszych czasów jest entuzjazm do sportu zwłaszcza wyczynowego. Ma on wielu fanatycznych wielbicieli szczególnie wśród młodzieży. Przykładem takiego zaślepienia były wypadki jakie odegrały się w L i m i e stolicy Peru podczas meczu między drużynami piłkarskimi Peru i Argentyny. Spowodu jednej bramki wywiązała się na stadionie bitwa, w której stratowane zostało na śmierć przez rozwydrzony tłum 350 osób a 600 odniosło rany.

L I P I E C :

Amerykański pojazd księżycowy Ranger 7 w końcu lipca przekazał na Ziemię telewizyjne zdjęcia powierzchni księżyca, dokonane z odległości od 2000 km do 300 m.

S I E R P I E Ń :

Dnia 7 sierpnia o godz.15.05 zmarł przewodniczący Rady Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej tow. Aleksander Z A W A D Z K I.

W Jaitcie zmarł szeroko znany przywódca włoskiej Partii Komunistycznej, sekretarz Palmiro T o g l i a t i w wieku 71 lat.

W R Z E S I E Ń :

Prasa, radio i telewizja w obszernych relacjach przypominały światu 25 rocznice rozpętania strasznej pożogi wojennej przez faszystów hitlerowski, który przeszedł do historii jako ludobójca całych narodów w pierwszym rządzie narodów słowiańskich i Żydów.

Dnia 28 września upłynęła 100-letnia rocznica założenia I Międzynarodówki.

P A Ź D Z I E R N I K :

Wydarzeniem w skali światowej był pierwszy lot załogowy radzieckiego statku kosmicznego " W s c h o d " z pilotem - kosmonautą pułkownikiem Komorowem, naukowcem Fieoktistowem i lekarzem Jegerowem na pokładzie. Lot trwał 24 godziny i odbył się 12 i 13 października. Statek okrążył ziemię 17 razy. Ważył 8320 Kg.

Prasa i radio doniosły, że nagła powódź zalała jedną trzecią jugosłowiańskiego miasta Zagrzebia.

Na Olimpiadzie w Tokio, która rozpoczęła się dnia 10 października, nasi sportowcy csł. zdobyli 5 medali złotych 6 srebrnych i 3 brązowe i 101 punktów zajmując 10 miejsce wśród 94 państw. Nasi bohaterowie olimpijscy to: Wiera Časlavská, zdobywczyni 3 złotych i jednego srebrnego medalu oraz Josef Odložil.

Dnia 16 października Chiny Ludowe wypróbowały swoją pierwszą bombę atomową.

P o g o d a 1964 r o k u.

S t y c z e Ń 1964 roku był chłodniejszy niż po inne lata. Temperatura w dzień wynosiła od -5 do -7 stopni. Tylko 26 stycznia był bez mrozu. Opady śniegu były umiarkowane a warunki w Beskidzie były nie najlepsze.

L u t y był mroźny i z dużymi opadami śnieżnymi. Tylko pod koniec lutego mrozy trochę zelżały. Ciepleszych dni w lutym było tylko cztery a to: 2,3,4 i 18. Ludzie oczekiwali wiosny z upragnieniem, bo zimy mieli już dosyć. Zaczęła się wyjątkowo wcześniej, bo już w drugiej połowie listopada 1963 roku zaczęły się pierwsze mrozy dochodzące do 8 stopni.

W m a r c u nadal mieliśmy chłodną a nawet mroźną pogodę. Cieplesze dni mieliśmy trzy i to w pierwszej i drugiej dekadzie. Zima tego roku jest długa i ostra. Zimy mamy już po wyżej uszu. Nawet najstarsi ludzie nie pamiętają tak długiej zimy. W ciągu bitych czterech miesięcy zaledwie 10 dni bez mrozu czy przymroźka. Taka zima się ludziom przykrzyła, mimo że specjalnie ostrych mrozów nie było.

W k w i e t n i u było już wiele ciepłych wiosennych dni. Temperatura dochodziła do + 20 stopni a nawet została miejscami przekroczona. Ocieplenie przyszło raptownie ale w połowie kwietnia nastąpił spadek temperatury. Było wiele dni pochmurnych.

M a j był dosyć słoneczny ale z ciepłym różnie bywało. Było więcej chłodno. Tak samo dni bez deszczu było więcej niż deszczowych.

C z e r w i e c był miesiącem bardzo ciepłym a nawet można mówić bardzo upalnym. Temperatura +32 najniższa +12 stopni. Deszczu też było nie wiele.. Rolnicy i ogrodnicy byli nie zadowoleni z takich upałów a więc suszy.

L i p i e c był również ciepły jak czerwiec, choć nie tak upalny. Miał również kilka dni ciepłych ponad normę i w takich dniach zdążyło setki samochodów i motocykli oraz pieszych ku zaprze w Cierlicku aby tam szukać ochłody i wypoczynku. Dużo słońca powodowało szybkie dojrzewanie zbóż, to też żniwa rozpoczęły się już 20 lipca .

W s i e r p n i u nie było stałej pogody i było dużo dni pochmurnych, deszczowych a przy tym chłodnych. Średnia temperatura dnia wynosiła 15 stopni. Pogodny lipiec sprzyjał żniwom to też początkiem sierpnia pola świeciły pastkami a w trzeciej dekadzie owoce zbóż dobiegały końca.

W r z e s i e Ń nie był średnio ciepły choć zdarzały się dni o temperaturze do 30 stopni. Również i opady deszczu nie były zbyt obfite, raczej mniej niż normalnie bywa w tym miesiącu.

Początkiem P a ź d z i e r n i k a było parę dni prawdziwego " babiego lata " poczem nastąpiła pogoda zmienna.

L i s t o p a d był stosunkowo ciepły choć słońca było nie wiele. Wichury i huragany, które szalały w środkowej Europie nas ominęły. Było tylko parę dni wietrznych o normalnym nasileniu. 18 była burza śnieżna, lecz śnieg prętko tajał tworząc na drogach brudne kałuże wody.

Pogoda G r u d n i a była umiarkowana. Wiatry były raczej słabe. Opadu śniegu niewiele. Większe opady śniegu było w Święta Godowe (25.12) Grudzień nie był miesiącem chłodnym, mrozów nie wiele, tylko parę do -8 w nocy. W dzień temperatura +3 do -4 stopni. W połowie grudnia opady deszczu ze śniegiem. Pochmurno. Dopiero po świętach napadało więcej śniegu.

W roku 1964 wkroczyliśmy w 20-lecie socjalistycznej republiki i przystąpiliśmy do podsumowania naszego dorobku. Gdyby wyliczyć wszystkie, choćby tylko ważniejsze zrealizowane postulaty trzeba-
by zapisać bardzo wiele kart tej kroniki. Zaszły u nas w tym dwu-
dziestoleciu duże zmiany. Widać je na każdym kroku. Powstała no-
wa szkoła, nowe warsztaty politechniczne i biologiczne przy szko-
łach, centralne ogrzewanie w Czerwonej Szkole, nowe Przedszkole,
Ambulatorium dentystyczne, Poradnia dla matek, naprawiono kilka-
dziesiąt kilometrów dróg, pobudowano mostki, zdrenowano wiele ha
pola. Nosną nowe domy mieszkalne a przy nich garaże. Zbudowano
Domy Kultury, Stadion. Zmienił się i krajobraz Suchoj Górnej. Przy
drogach i na nieużytkach zasadzono tysiące drzew, założono Park,
urządzono zieleńce.

Widoczne zmiany nastąpiły w gospodarce rolnej, która z indi-
widualnej przeszła na społeczną. Na polach widać coraz więcej no-
woczesnych maszyn i narzędzi rolniczych. Zniknęły konie z naszych
pól a traktory znalazły coraz szersze zastosowanie w pracach na
roli. Używa się coraz więcej nawozów sztucznych i kwalifikowanych
nasion.

Możnaby dalej wyliczać zmiany jakie nastąpiły w 20-leciu. Wie-
le w tym zasług obywateli, którzy ofiarowali setki tysięcy godzin
brygadniczych w różnych akcjach "Z", przy upiększaniu gminy, pra-
cach porządkowych, zbiorcach surowców, którego nazbierali w 1964
roku 120 ton i 980 kg. A mianowicie:

żelaza	90.700 kg
papieru	18.520 "
szmat	7.330 "
Kolorow.metali	2.370 "
kości	2.060 "
	120.980 Kg

Nie wszystko jednak jest na plus. Są i minusy i to w niejednym
wypadku bardzo wielkie, co wywołuje niezadowolenie i szemranie u
obywateli. Dotyczy to przede wszystkim lokali sklepowych. Sklepów
spożywczych jest w Górnej Suchoj 8 . Są ulokowane w budowach sta-
rych, w lokalach ciasnych często nie higienicznych a paroletnia
gospodarka w nich "Pramenu" nie potrafiła zmodernizować swoich
sklepów.

sklepów.

W zaopatrzeniu w towary spożywcze Górnosuszanom pomaga co tygodniowy przyjazd sklepu "Pramenu" na kółkach (autobus). Nie może to jednak w niczym zmienić sytuacji, że Sucha Górna ma najgorsze sklepy w całej okolicy, gdyż wyprzedziły ją daleko takie gminy jak Stonawa, Olbrachcice, Cierlicko, Żywocice, (sklep w budowie) które zaopatrują swoich obywateli w nowoczesnych sklepach samoobsługowych. A Górnosuszanie pomimo kilkuletniego domagania się w centrum gminy sklepu odpowiadającego współczesności, nie mogą się jakoś doczekać tak bardzo potrzebnej nowoczesnej dystrybucji towarów. Nic tu nie pomaga krytyka pod adresem kompetentnych władz a w pierwszym rzędzie M R N, gdyż okazuje się, że sprawa nie jest tak prosta jak by się wydawało z pozoru. Kilkakrotnie podawany termin rozpoczęcia budowy bywał przesuwany a nawet z planów skreślany w związku z różnymi reorganizacjami gospodarki ogólnie narodowej.

Różne kiermasze meblowe i sklepy na kółkach nie potrafiły zmienić w niczym faktu, że obecnie lokale sklepowe nie są chlubą naszej gminy.

Zanotować jednak na łamach tej kroniki musimy, że wiele zamierzeń, wniosków i postulatów zostało zrealizowane (pomimo, że były zaniedbania) a nawet na niejednym odcinku zrobiono więcej niż się o tym mówiło.

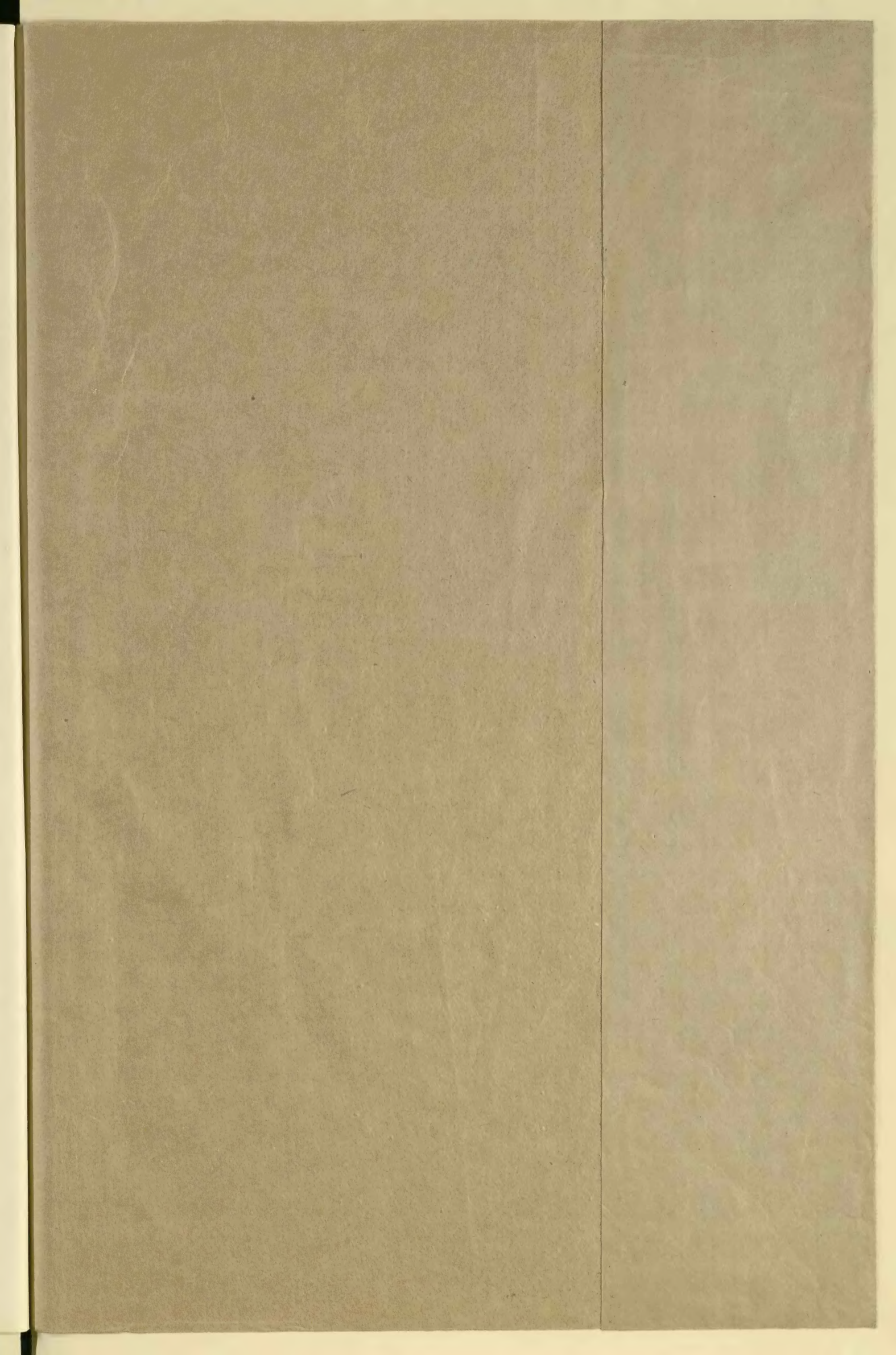
W roku następnym 1965 Sucha Górna, jedna z najstarszych wsi na Śląsku liczyć będzie 660-lecie swego istnienia. Jednocześnie gmina przygotowuje się do uroczystego obchodu 20-lecia rozwoju w republice Č S R S. Z tej okazji w maju 1965 r. przewidziano u nas szereg imprez, organizowanych przez Komitet Frontu Narodowego.

W Suchej Górnej, dnia 31 grudnia 1964 roku.

K r o n i k e spisał Henryk Trzaskalik.

Trzaskalik H

Książnica Cieszyńska

RS AKC III 1233